

Образ панни — утілення ідеї вічної жіночності й краси в новелі В. Винниченка «Момент». Імпресіонізм твору

Темою імпресіоністичної новели «Момент» стала історія короткочасного кохання, що зародилося між молодим революціонером і панною в драматичній, ризикованій для життя ситуації. Історія ця справді психологічно витончена, світла та прекрасна, але й печальна.

Головною ідеєю новели В. Винниченка «Момент» є заклик берегти незабутні миті щастя й любові, не обтяжуючи їх суспільними нормами та приписами.

У творі В. Винниченка головний герой — молодий освічений чоловік на прізвище Шехерезада — це політичний в'язень, завжди вільний душею, життєрадісний, уважний до краси природи, співчутливий та щирий. Він зустрічає і відпускає навіки недосяжну жінку.

Муся — незвичайний персонаж. Вона не нагадує за поведінкою манірних панночок. Читачеві не відомо, чому дівчина наважується перетинати кордон, з якої причини їй доводиться перебувати в хатинці контрабандистів кілька днів.

Головна героїня вродлива, вільна в думках і словах, тонко відчуває навколишній світ.

Цитатна характеристика героїні

Весела	<i>«Ах, якби ви знали, який сміх у неї був! А сміх є дзеркало душі».</i>
Смілива	<i>«Убити себе зумію». «А знаєте, мені чогось зовсім не страшно... Цікаво тільки дуже».</i>
Любить свободу	<i>«Як мене вб'ють, напишіть так: "Мусю вбито на кордоні. Вмерла так, як вмирають ті, що люблять життя". Більше нічого».</i>
Глибока натура	<i>«Наше кохання повинно вмерти зараз, щоб, як хтось сказав, ніколи не вмирати».</i>

Мудра	<i>«Щастя — момент. Далі вже буденщина, пошлість... Саме найбільше щастя буде мізерним порівняно з цим. Значить зовсім не буде... — Я буду носити вас в душі».</i>
Красива	<i>«Сама настояща, городська панна, в гарненьких черевиках, що визирали з-під сукні, із солом'яним бриликом на колінах... А очі, як у зляканої лані, променисті, чисті, великі».</i>

В образі Мусі втілюється ідея жіночності, особливої краси, таємничої незбагненності. Вона не хоче переродження щирості почуттів у буденну дійсність. Рішення Мусі перетворює її на Прекрасну Даму — образ, який звеличують і якому присвячують вірші та поеми.

Як відомо, в еміграції Володимир Винниченко багато малював. І хоча й не був професійним художником, його талант визнають навіть професіонали.

Створені ним портрети, пейзажі, натюрморти захоплюють багатою кольоровою гамою, наповненою світлом і повітрям.

Картини Володимира Винниченка

Тогочасна критика відгукувалася на його роботи так: «Перше, що вражає у творчості Винниченка, — це надзвичайне багатство фарб. Митець закоханий у фарби. Він бавиться ними, як дорогоцінним камінням, і знаходить із надзвичайною легкістю чимраз нові кольорові багатства».

У новелі «Момент» Винниченко виявляє не тільки талант письменника, а й художника, який надзвичайно тонко відчуває природу, вловлює її колористичні тони й напівтони: *«Дорога наша стояла порожньою і далеко там вливалась, наче бура річечка, у зелене море хлібів. Тихо було... Тихо тишею поля, де йде великий, здоровий, вічний процес народження...»*.

Коли Семен чесно попереджає оповідача, що перехід через кордон — справа небезпечна, Шехерезаді стає смішно. Він уявляє себе мертвим, лише допускаючи найстрашніше. *«І, пам'ятаю, мені раптом стало страшенно смішно: я — мертвий. Ці мушки, Семенова спина, конячинка, на якій підстрибувала комічно і гупо якомсь шлейка, Семенова шапка з прогризеним верхом і... я — будучий мертвяк. Лежу десь, в якому-небудь яру дикому, порожньому, надо мною небо, на виску маленька чорна ранка, а над ранкою кружком сидять такі ж самі блискучі, зеленкуваті мушки й ніби ворожать, заглядаючи у неї, туди, всередину, де оселилась смерть. І лице моє теж зеленкувате, тверде...»*

Почуття свого персонажа В. Винниченко посилює кольорами, звуками й запахами, що супроводжують зустріч молодих людей у повітці контрабандиста.

Автор робить акцент на жовтому як кольорі життя: жовта солома і бриль у руках дівчини, а ще — сонце: *«...в якомусь кутку повітки тягнулась до землі жовта смуга проміння і здавалась золотою палицею»*.

Розмова героїв логічно вплітається в гармонію звуку соломинки, що дрижала над вухом панни, перегукується зі щебетом ластівки, досадним гудінням осі.

У тексті імпресіоністично передано враження від першої особи та високу ліричність.

Герої Винниченкових творів намагаються утвердити власну філософію життя, прагнуть досягнути незалежності, відмовляються від суспільних приписів. Письменник закликає читачів не боятися бути чесними з собою і жити в гармонії з природою.

Рекомендована література

1. Панченко В. Володимир Винниченко: Парадокси долі і творчості. Книга розвідок та мандрівок / В. Панченко. К. : Твім інтер, 2004. 288 с.
2. Процюк С. Маски опадають повільно. К.: Академія, 2011. 304 с.

Фільм

«Момент». 2014. фільм Режисер: Олександра Тесленко. Contrabas Video Prod. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ixKAa5KNktw>